

Laikina versija

TEISINGUMO TEISMO (dešimtoji kolegija) SPRENDIMAS

2020 m. balandžio 30 d.(*)

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Bendra pridėtinės vertės mokesčio sistema – Direktyva 77/388/EEB – 10 straipsnio 2 dalies pirma ir trečia pastraipos, 17 straipsnio 1 dalis ir 18 straipsnio 2 dalies pirma pastraipa – Direktyva 2006/112/EB – 63 straipsnis, 64 straipsnio 1 dalis, 66 straipsnio pirmos pastraipos a–c punktai, 167 straipsnis ir 179 straipsnio pirma pastraipa – Paslauga, suteikta prieš Vengrijai stojant į Europos Sąjungą – Tikslios šios paslaugos kainos nustatymas po stojimo – Su šia paslauga susijusi sąskaita faktūra, išrašyta ir apmokėta po stojimo – Teisės į atskaitę pagal šią sąskaitą faktūrą nesuteikimas dėl senaties – Teisingumo Teismo jurisdikcija“

Byloje C-258/19

dėl *Kúria* (Aukščiausiasis Teismas, Vengrija) 2019 m. kovo 7 d. nutartimi, kuri Teisingumo Teismas gavo 2019 m. kovo 27 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

EUROVIA Ipari, Kereskedelmi, Szállítmányozási és Idegenforgalmi Kft.

prieš

Nemzeti Adó- és Vámhivatal Fellebbviteli Igazgatósága

TEISINGUMO TEISMAS (dešimtoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas I. Jarukaitis (pranešėjas), teisėjai M. Ilešis ir C. Lycourgos,

generalinį advokatą J. Kokott,

kancleris A. Calot Escobar,

atsižvelgęs į rašytinį proceso dalį,

išnagrinęs pastabas, pateiktas:

- Vengrijos vyriausybės, atstovaujamos M. Z. Fehér ir G. Koós,
- Europos Komisijos, atstovaujamos L. Havas ir J. Jokubauskaitės,

atsižvelgęs į sprendimą, priimtą susipažinus su generalinio advokato nuomone, nagrinėti bylą be išvados,

priima šį

Sprendimą

1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 1977 m. gegužės 17 d. Šeštosios Tarybos direktyvos dėl valstybių narių apyvartos mokesčių įstatymų derinimo – Bendra pridėtinės

vertės mokesčio sistema: vienodas vertinimo pagrindas (OL L 145, 1977, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 9 sk., 1 t., p. 23) (toliau – Šeštoji direktyva) ir 2006 m. lapkričio 28 d. Tarybos direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos (OL L 347, 2006, p. 1) išaiškinimo.

2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant *EUROVIA Ipari, Kereskedelmi, Szállítmányozási és Idegenforgalmi Kft.* (toliau – *Eurovia*) ir *Nemzeti Adó- és Vámhivatal Fellebbviteli Igazgatósága* (Nacionalinė mokesčių ir muitų administracijos Skundų direkcija, Vengrija) (toliau – mokesčių administratorius) ginčą dėl pastarojo sprendimo dėl senaties nesuteikti *Eurovia* teisės atskaityti pirkimo pridėtinės vertės (PVM) mokesčio teisėtumo.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

Šeštoji direktyva

3 Šeštosios direktyvos 10 straipsnyje buvo nustatyta:

„1. a) „Apmokestinimo momentas“ – tai įvykis, dėl kurio susidaro apmokestinimui būtinose teisinėse sąlygose.

b) Mokestis tampa „apskaičiuotinas“, kai mokesčio administratorius pagal tuo metu galiojantį įstatymą įgyja teisę reikalauti mokesčio iš asmens, kuris tas mokestis turi sumokėti, nors mokėjimo terminas gali būti ir atidėtas.

2. Apmokestinimo momentas įvyksta ir mokestis tampa apskaičiuotinas, kai prekės pristatomos ar paslaugos atliekamos. Laikoma, kad <...> paslaugos, už kurias sąskaitos pateikiamos ir apmokamos per keletą kartų iš eilės, yra <...> atliktos tuomet, kai baigiasi ataskaitinis laikotarpis, su kuriuo yra susijusios sąskaitos ir apmokėjimas.

<...>

Nukrypdomos nuo aukščiau nurodytų nuostatų, valstybės narės gali numatyti, kad tam tikrą sandorį ar tam tikrą apmokestinamąjį asmenį kategorijai atveju mokestis tampa apskaičiuotinas:

- ne vėliau kaip išrašant sąskaitą faktūrą ar dokumentą, lygiavertę sąskaitai faktūrai, arba
- ne vėliau kaip gaunant kainą, arba
- kai neišrašoma nei sąskaita faktūra, nei jai lygiavertis dokumentas, arba jis išrašomas per vėlai, – per tam tikrą nurodytą laikotarpį, skaičiuojant nuo apmokestinimo momento.

<...>“

4 Šios direktyvos 17 straipsnyje buvo numatyta:

„1. Teisė atskaityti mokestį atsiranda tuomet, kai atskaitytinas mokestis tampa apskaičiuotinas.

2. Tiek, kiek prekės ir paslaugos apmokestinamasis asmuo naudoja savo apmokestinamiesiems sandoriams, apmokestinamas asmuo turi turėti teisę iš mokesčio, kurį jis turi sumokėti, atskaityti:

a) [PVM], apskaičiuotą ar sumokėtą už kito apmokestinamojo asmens jam patiektas prekes ir suteiktas paslaugas;

<...>“

5 Minutos direktyvos 18 straipsnyje buvo nurodyta:

„1. Kad galėtų pasinaudoti teise ? atskait?, apmokestinamasis asmuo privalo:

a) kai atskaitoma vadovaujantis 17 straipsnio 2 dalies a punkto nuostatomis – turėti <...> s?skait? fakt?r?;

<...>

2. Apmokestinamasis asmuo mokes? atskaito iš visos per tam tikr? laikotarp? apskaičiuotos prid?tin?s vert?s mokes?io sumos atimdamas vis? mokes?io sum?, kuri? per t? pat? laikotarp? jis ?gijo teis? atskaityti, ir gali ta teise pasinaudoti pagal 1 dalies nuostatas.

<...>“

Direktyva 2006/112

6 Direktyvos 2006/112 411 straipsnio 1 dalyje, be kita ko, numatyta, kad Šeštoji direktyva panaikinama. Pagal šio straipsnio 2 dalį nuorodos ? Šeštąj? direktyv? laikomos nuorodomis ? atitinkamas Direktyvos 2006/112 nuostatas.

7 Direktyvos 2006/112 62 straipsnio 1 ir 2 punktuose pakartojami Šeštosios direktyvos 10 straipsnio 1 dalies atitinkamai a ir b punktai. Direktyvos 2006/112 63 straipsnis yra identiškas min?to 10 straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos pirmojo sakinio turiniui, o Direktyvos 2006/112 64 straipsnio 1 dalyje be esmini? pakeitim? perimtas šios pirmos pastraipos antrojo sakinio turinys; Direktyvos 2006/112 66 straipsnio pirmos pastraipos a–c punktuose pateikti iš esm?s tie patys paaiškinimai kaip esantys Šeštosios direktyvos 10 straipsnio 2 dalies tre?ios pastraipos pirmoje–tre?ioje ?traukose.

8 Direktyvos 2006/112 167 straipsnis yra identiškas Šeštosios direktyvos 17 straipsnio 1 dalies turiniui, o Direktyvos 2006/112 168 straipsnis iš esm?s atitinka šio 17 straipsnio 2 dalies a punkt?.

9 Direktyvos 2006/112 178 straipsnis ir 179 straipsnio pirma pastraipa iš esm?s pakartoja Šeštosios direktyvos atitinkamai 18 straipsnio 1 dalies a punkto ir 18 straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos nuostatas.

Vengrijos teis?

10 Tuo metu, kai buvo suteiktos pagrindin?je byloje aptariamoms paslaugoms, galiojusios redakcijos *Az általános forgalmi adórol szóló 1992. évi LXXIV. törvény* (1992 m. Prid?tin?s vert?s mokes?io ?statymas Nr. LXXIV) (*Magyar Közlöny* 1992/128 (XII. 19.)) (toliau – ankstesnis PVM ?statymas) 16 straipsnyje buvo numatyta:

„1. Preki? tiekimo ar paslaug? teikimo atveju – išskyrus 17 ir 18 straipsniuose numatytas išimtis – prievol? apskaičiuoti PVM atsiranda ?vykdymo arba dalinio ?vykdymo momentu (<...> ?vykdymas).

2. Išskyrus atvejus, kai šiame ?statyme numatyta kitaip, nustatant ?vykdymo moment? turi b?ti

taikomos Civilinio kodekso nuostatos.“

11 Ankstesnio PVM įstatymo 32 straipsnyje buvo nustatyta:

„1. 34 straipsnyje nurodytas apmokestinamasis asmuo turi teisę iš mokėtinio mokesčio atskaityti:

a) mokesčio sumą, kurią jis, įsigydamas prekių ar gaudamas paslaugų, sumokėjo kitam apmokestinamajam asmeniui, įskaitant – pertvarkymo atveju – šio apmokestinamojo asmens pirmtaką, arba kitam apmokestinamajam asmeniui, kuriam taikomas Supaprastinto pelno mokesčio įstatymas; <...>“

12 Ankstesnio PVM įstatymo 35 straipsnyje buvo nustatyta:

„1. Jeigu Mokesčio kodekse nenustatyta kitaip, teise į atskaitą paprastai galima pasinaudoti tik tuo atveju, jeigu turima dokumentų, kurie patikimai patvirtina apskaituotą pirkimo PVM sumą. Tokiais dokumentais laikomos:

a) suskaitos faktūros, taip pat supaprastintos suskaitos faktūros (32 straipsnio 1 dalies a ir g punktų atveju); <...>“

13 Tuo metu, kai pagrindinėje byloje buvo išrašyta suskaita faktūra, galiojusios redakcijos *Az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény* (2007 m. Pridėtinės vertės mokesčio įstatymas Nr. CXXVII) (*Magyar Közlöny* 2007/155 (XI. 16.)) (toliau – PVM įstatymas) 55 straipsnio 1 dalyje buvo numatyta, kad „[p]rievolet apskaituoti mokestį atsiranda tuo momentu, kai realiai vykdomas apmokestinamasis sandoris (toliau – vykdyimas)“.

14 PVM įstatymo 119 straipsnio 1 dalyje buvo nurodyta: „[i]šskyrus atvejus, kai šiame įstatyme nustatyta kitaip, teisė į mokesčio atskaitą atsiranda, kai reikia nustatyti mokėtinį mokestį, atitinkantį pirkimo PVM (120 straipsnis)“.

15 PVM įstatymo 120 straipsnyje buvo numatyta:

„Jeigu prekes ir paslaugas apmokestinamasis asmuo naudoja arba kitaip eksploatuoja savo apmokestinamosioms prekėms tiekti arba paslaugoms teikti, jis turi teisę iš mokesčio, kurį sumokėti jam tenka prievolė, atskaityti:

a) mokestį, kurį įsigyjant prekes arba paslaugas jam apskaitavo bet kuris kitas apmokestinamasis asmuo, įskaitant visus asmenis arba subjektus, kuriems taikomas supaprastintas pelno mokestis; <...>“

16 PVM įstatymo 127 straipsnyje buvo nustatyta:

„1. Galimybę pasinaudoti teise į atskaitą susieta su objektyvia sąlyga, kad apmokestinamasis asmuo asmeniškai privalo turėti:

a) 120 straipsnio a punkte numatyto atveju – jo vardu išrašytą suskaitą faktūrą, kaip rodydymą apie vykdytą sandorį; <...>“

17 *Az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény* (2003 m. Įstatymas Nr. XCII dėl Apmokestinimo kodekso) (*Magyar Közlöny* 2003/131 (XI. 14.)) 164 straipsnyje numatyta:

„1. Teisės apskaituoti mokestį senatis sueina pasibaigus penkeriems metams, skaičiuojamiems nuo paskutinės kalendorinės metų, kuriais turėjo būti pateikta mokesčio deklaracija ar pranešimas apie mokėtinį mokestį arba kuriais, negavus deklaracijos ar

pranešimo, mokestis turėjo būti sumokėtas, dienos. Jeigu šiame įstatyme nenustatyta kitaip, teisės prašyti valstybės pagalbos ir teisės prašyti grąžinti permokas senatis sueina pasibaigus penkeriems metams, skaičiuojamiems nuo paskutinės kalendorinės metų, kuriais tokios teisės atsirado, dienos.“

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

18 1996 m. lapkričio 12 d. ir 1997 m. rugsėjo 17 d. *Eurovia* su viena prekybos bendrove (toliau – rangovas) sudarė rangos sutartis dėl darbų, susijusių su oro telekomunikacijų tinklais, atlikimo. Kadangi kilo *Eurovia* ir rangovo ginčas dėl kainos, *Eurovia* pastarajam sumokėjo tik jos dalį.

19 Tuomet rangovas pradėjo teismo procesą; jis baigėsi 2004 m. rugsėjo 17 d. *Fővárosi Ítéltábla* (Sostinės Budapešto regiono apeliacinis teismas, Vengrija) sprendimu; iš *Eurovia* buvo priteista 19 703 394 Vengrijos forintų (HUF) (maždaug 59 000 EUR) ir palėkanos; tas sprendimas buvo patvirtintas 2010 m. spalio 5 d. *Legfelsőbb Bíróság* (Aukščiausiasis Teismas, Vengrija) sprendimu. Baigiantis vykdymo procedūrai, *Eurovia* sumokėjo šį sumą.

20 2011 m. birželio 15 d. rangovas *Eurovia* prašymu išrašė sąskaitą faktūrą, joje 2011 m. birželio 6 d. buvo nurodyta kaip pagrindinėje byloje aptariamo sandorio įvykdymo data. Remdamasi šia sąskaita faktūra *Eurovia* savo deklaracijoje už 2011 m. antrąjį ketvirtį atskaitė 3 940 679 HUF (maždaug 11 800 EUR) PVM.

21 Atlikęs išankstinį mokėjimo patikrinimą mokesčių administratorius konstatavo, kad *Eurovia* nepagrįstai atliko šią atskaitę, ir skyrė jai 394 000 HUF (maždaug 1 200 EUR) mokestinį baudą. Mokesčių administratoriaus teigimu, pagal ankstesnio PVM įstatymo 36 straipsnio 1 dalies a punktą ir 16 straipsnio 15 dalį senaties termino eigos pradžia laikytina 2004 m. gruodžio 31 d., todėl teisės prašyti grąžinti pirkimo PVM senatis suėjo 2009 m. gruodžio 31 d.

22 Pasibaigus teisminiam procesui, kurį *Eurovia* inicijavo dėl minėto sprendimo, jį *Kúria* (anksčiau – *Legfelsőbb Bíróság*) (Aukščiausiasis Teismas, Vengrija) panaikino 2014 m. priimtu sprendimu, motyvuodamas tuo, kad ankstesnio PVM įstatymo 16 straipsnio 15 dalis netaikytina ir pagrindinėje byloje aptariamo sandorio įvykdymo data turi būti nustatoma pagal bendrąsias įstatymo nuostatas.

23 Per naujai vykdytą procedūrą mokesčių administratorius, remdamasis 2004 m. rugsėjo 17 d. *Fővárosi Ítéltábla* (Sostinės Budapešto regiono apeliacinis teismas) sprendimu, nustatė, kad pagrindinėje byloje aptariamo sandorio įvykdymo data yra 1998 m. lapkričio 16 d., ir nusprendė nesuteikti teisės į PVM atskaitę dėl to, kad šiai teisei yra suėjusi senatis, nes pagal ankstesnį PVM įstatymą teisės į mokesčio atskaitę atsiradimo data buvo susieta su data, kurią šis mokestis tampa apskaičiuotinas prekių tiekėjui ar paslaugų teikėjui. Jis pažymėjo: kadangi pagrindinėje byloje aptariamas sandoris faktiškai buvo įvykdytas 1998 m. lapkričio 16 d., rangovo sąskaitoje faktūroje nurodyta data yra klaidinga, nes sandorio „įvykdymo“ sąvoka reiškia ne apmokėjimo už sandorį, o konkretaus jo įvykdymo datą.

24 *Eurovia* apskundė šį naująjį sprendimą; skunde, be kita ko, tvirtino, kad teisė į PVM atskaitę neatsiranda tol, kol nepateikta sąskaita faktūra. Šis skundas pirmojoje instancijoje buvo atmestas, be kita ko, motyvuojant būtent tuo, kad neginėjama, jog rangovas įvykdė įsipareigojimus pagal sutartis, kurias nuo 1998 m. buvo sudaręs su *Eurovia*, todėl mokesčių administratorius pagrįstai nusprendė, kad teisei į PVM atskaitę yra suėjusi senatis.

25 *Eurovia* pateikė kasacinį skundą *Kúria* (Aukščiausiasis Teismas), t. y. prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui; skunde, be kita ko, tvirtino, kad, nesant sąskaitos faktūros, negalėjo pasinaudoti teise į PVM atskaitę, senaties termino eiga neprasideda tol, kol

ne?vykdytos pasinaudojimo šia teise s?lygos, ir b?tent netikrumas d?l reikalavimo sumos sutrukd? ?vykdyti prievol? pateikti s?skait? fakt?r?. Mokes?i? administratorius praš? atmesti kasacin? skund?.

26 Prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateikusiam teismui kyla klausimas, ar, kilus šali? gin?ui d?l to, kokia kaina turi b?ti nurodyta s?skaitoje fakt?roje, jeigu ši kaina buvo nustatyta teismo sprendimu ir s?skaita fakt?ra buvo išrašyta tik faktiškai sumok?jus ši? kain?, galima neatsižvelgti ? Šeštojoje direktyvoje ir Direktyvoje 2006/112 esan?i? taisykl?, susijusi? su atitinkamo sandorio vykdymu ir jo apmokestinimu, ir ar galima netaikyti nacionalin?s teis?s normos teis?s ? PVM atskait? senaties srityje.

27 Nagrin?jamo atveju d?l šali? gin?o s?skaita fakt?ra buvo išrašyta tik 2011 m. Tod?l tas teismas mano, kad *Eurovia* teis? ? PVM atskait? gal?jo atsirasti tik tuo metu ir terminas pasinaudoti šia teise ? atskait? tur?t? b?ti skai?iuojamas nuo tada, kai pagrindin?je byloje aptariama PVM suma buvo sumok?ta ? valstyb?s ižd? ir išrašyta s?skaita fakt?ra. Mokes?i? administratoriaus pozicija jam atrodo prieštaraujanti PVM neutralumo principui, nes pasinaudoti teise ? PVM atskait? neleidžiama d?l siauro aiškinimo, kas yra sandorio ?vykdymo data, ir neatsižvelgiama ? šios bylos ypatumus.

28 Jam taip pat kyla klausimas, ar tai, kad *Eurovia* savanoriškai ne?vykd? prievol?s sumok?ti (d?l to s?skaita fakt?ra buvo išrašyta v?liau), gali tur?ti ?takos jos naudojimuisi teise ? PVM atskait?.

29 Šiomis aplinkyb?mis *Kúria* (Aukš?iausiasis Teismas) nutar? sustabdyti bylos nagrin?jim? ir pateikti Teisingumo Teismui tokius prejudicinius klausimus:

„1. Ar mokes?i? neutralumo principas ir formal?s teis?s ? PVM atskait? reikalavimai draudžia valstyb?s nar?s praktik?, pagal kuri?, norint pasinaudoti teise ? mokes?io atskait?, atsižvelgiama tik ? apmokestinimo moment?, bet neatsižvelgiama ? tai, kad ?vykdymo apimtis buvo šali? civilinio gin?o, kuris buvo išspr?stas teismo keliu, dalykas ir kad s?skaita fakt?ra buvo išrašyta tik paskelbus galutin? sprendim??

2. Jeigu atsakymas b?t? teigiamas, ar galima netaikyti pasinaudojimo teise [? PVM atskait?] senaties termino, kuris pagal valstyb?s nar?s teis?s aktus yra penkeri metai nuo tada, kai buvo suteiktos paslaugos?

3. Jeigu atsakymas b?t? teigiamas, ar pasinaudojimui teise ? [PVM] atskait? turi ?takos atsižvelgimas (turint omenyje nagrin?jamo atvejo aplinkybes) ? tai, kad galutiniu sprendimu nustatyta mok?tina kaina buvo sumok?ta tik po to, kai rangovas inicijavo vykdymo proced?r?, t. y. priešastis, d?l kurios s?skaita fakt?ra buvo išrašyta tik po to, kai pasibaig? senaties terminas?“

D?l Teisingumo Teismo jurisdikcijos

30 Remiantis suformuluota jurisprudencija, Teisingumo Teismas turi jurisdikcij? aiškinti S?jungos teis? tik tiek, kiek tai susij? su jos taikymu naujoje valstyb?je nar?je nuo šios ?stojimo ? Europos S?jung? dienos (2006 m. sausio 10 d. Sprendimo *Ynos*, C?302/04, EU:C:2006:9, 36 punktas ir 2018 m. birželio 27 d. Sprendimo *Varna Holideis*, C?364/17, EU:C:2018:500, 17 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

31 Iš to, be kita ko, matyti, kad Teisingumo Teismas neturi jurisdikcijos aiškinti Sąjungos direktyvų dėl PVM, jei nagrinėjamas mokesčių išieškojimo laikotarpis yra iki atitinkamos valstybės narės įstojimo į Sąjungą (2018 m. birželio 27 d. Sprendimo *Varna Holideis*, C-364/17, EU:C:2018:500, 18 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

32 Kaip nurodyta prašyme priimti prejudicinį sprendimą, paslaugos, dėl kurių buvo pasinaudota pagrindinėje byloje aptariama teisė į PVM atskaitą, buvo suteiktos 1998 m. lapkričio 16 d., t. y. prieš Vengrijai įstojant į Sąjungą 2004 m. gegužės 1 d.

33 Primintina, kad pagal Šeštosios direktyvos 10 straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos pirmąjį sakinį ir Direktyvos 2006/112 63 straipsnio apmokestinimo momentas vyksta ir prievolė apskaičiuoti PVM atsiranda atlikus prekių tiekimą ar paslaugų teikimą.

34 Vadinas, darant prielaidą, kad pagrindinėje byloje aptariamoms paslaugoms buvo taikomos tokios teisės normos, kaip numatytos Šeštojoje direktyvoje, ši paslauga buvo suteikta ir prievolė apskaičiuoti PVM atsirado prieš Vengrijai įstojant į Sąjungą (pagal analogiją žr. 2018 m. birželio 27 d. Sprendimo *Varna Holideis*, C-364/17, EU:C:2018:500, 21 punktą).

35 Pirma, reikia pridurti, kad nematyti, jog pagal Šeštosios direktyvos 10 straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos antrąjį sakinį arba Direktyvos 2006/112 64 straipsnio 1 dalį dėl minėtų paslaugos būtų buvusios pateiktos sėskaitos ar atlikti mokėjimai, kurie leistų manyti, kad ta pati paslauga buvo suteikta tuo metu, kai pasibaigė laikotarpis, su kuriuo susijusi kiekviena sėskaita ar mokėjimas.

36 Iš prašymo priimti prejudicinį sprendimą matyti, kad iš pradžių *Eurovia* už pagrindinėje byloje aptariamą paslaugą sumokėjo tik dalį kainos, o visą kainą sumokėjo tik 2010 m., po to, kai visa mokėtina už paslaugą suma galutinai buvo nustatyta teismo keliu. Vis dėlto iš prašymo priimti prejudicinį sprendimą matyti, kad pagrindinėje byloje nereikia išspręsti klausimo, ar tokioms aplinkybėms gali būti taikomos šios nuostatos; ji susijusi su klausimu, ar mokesčių administratorius pagrįstai nusprendė, kad senaties termino, kiek tai susiję su *Eurovia* teise atskaityti už šią paslaugą sumokėtą PVM, eiga galėjo prasidėti prieš tai, kai *Eurovia* buvo išrašyta atitinkama sėskaita faktūra.

37 Vadinas, tai, kad *Eurovia* visą už pagrindinėje byloje aptariamą paslaugą mokėtiną sumą sumokėjo tik 2011 m., neturi įtakos šio sprendimo 34 punkte padarytai išvadai.

38 Antra, iš prašymo priimti prejudicinį sprendimą nematyti, kad pagrindinėje byloje būtų nagrinėjama situacija, kaip nurodyta Šeštosios direktyvos 10 straipsnio 2 dalies trečiojo pastraipos pirmoje–trečiojoje įtraukose ir Direktyvos 2006/112 66 straipsnio pirmos pastraipos a–c punktuose, kuriai susiklosčius, vadovaujantis nacionalinės teisės nuostata, priimta remiantis viena iš šių nuostatų, prievolė apskaičiuoti mokestį grindžiama sėskaitos faktūros pateikimu, mokėtinų sumos gavimu arba nustatyto termino nuo apmokestinimo momento pasibaigimu.

39 Dėl Šeštojoje direktyvoje ir Direktyvoje 2006/112 numatytos teisės į PVM atskaitą pažymėtina, kad ši teisė tiek materialioju, tiek laiko aspektais yra tiesiogiai susijusi su prievole apskaičiuoti už prekes ir paslaugas mokėtiną ar sumokėtą pirkimo PVM (šiuo klausimu žr. 2018 m. birželio 27 d. Sprendimo *Varna Holideis*, C-364/17, EU:C:2018:500, 22 punktą).

40 Apmokestinamųjų asmenų teisė atskaityti iš PVM, kurį sumokėti jie turi prievolę, mokėtiną ar sumokėtą PVM už gautas prekes ir paslaugas yra pagrindinis Sąjungos teisės nustatytas bendros PVM sistemos principas. Kaip ne kartą yra pažymėjus Teisingumo Teismas, teisė į atskaitą, kuri buvo numatyta Šeštosios direktyvos 17–20 straipsniuose ir kuri šiuo metu numatyta

Direktyvos 2006/112 167 ir paskesniuose straipsniuose, yra sudedamoji PVM sistemos dalis ir iš esmės negali būti ribojama. Konkrečiai kalbant, ši teisė taikoma nedelsiant dėl visų mokesčių, sumokėtų sudarant pirkimo sandorius (žr. 2010 m. liepos 29 d. Sprendimo *Profaktor Kulesza, Frankowski, Jóźwiak, Orłowski*, C-188/09, EU:C:2010:454, 19 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją; taip pat 2018 m. birželio 27 d. Sprendimo *Varna Holideis*, C-364/17, EU:C:2018:500, 23 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

41 Kaip buvo numatyta Šeštosios direktyvos 17 straipsnio 1 dalyje ir 18 straipsnio 2 dalies pirmoje pastraipoje, kuri esmė buvo perimta iš Direktyvos 2006/112 167 straipsnų ir 179 straipsnio pirmą pastraipą, teise iš PVM atskaitą iš principo naudojamosi tuo pačiu laikotarpiu, kuriuo ši teisė atsirado, t. y. tuomet, kai atsiranda prievolė apskaituoti mokesčius (šiuo klausimu žr. 2008 m. gegužės 8 d. Sprendimo *Ecotrade*, C-95/07 ir C-96/07, EU:C:2008:267, 41 punktą ir 2018 m. birželio 27 d. Sprendimo *Varna Holideis*, C-364/17, EU:C:2018:500, 24 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

42 Tuo remiantis darytina išvada, kad pagal šio sprendimo 30 ir 31 punkte primintą jurisprudenciją Teisingumo Teismas neturi jurisdikcijos atsakyti į klausimus, jeigu jie pateikti dėl teisės atskaitą, susijusios su paslaugos suteikimu prieš Vengrijai stojant Sąjungai, gyvendinimo (pagal analogiją žr. 2018 m. birželio 27 d. Sprendimo *Varna Holideis*, C-364/17, EU:C:2018:500, 25 punktą).

43 Be to, Teisingumo Teismas yra nusprendęs, jog vien to, kad egzistuoja po atitinkamos valstybės narės stojimo Sąjungai dienos atsiradusi aplinkybė, kuri susijusi su iki šios dienos buvusiomis aplinkybėmis ir yra jų pasekmė, nepakanka, kad Teisingumo Teismui būtų suteikta jurisdikcija atsakyti į prejudicinius klausimus dėl direktyvos išaiškinimo (2018 m. birželio 27 d. Sprendimo *Varna Holideis*, C-364/17, EU:C:2018:500, 30 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

44 Vadinas, tai, kad tiksliai už pagrindinį byloje aptariamą paslaugų mokėtina suma buvo nustatyta tik po Vengrijos stojimo Sąjungai dienos ir dėl to visa ši suma buvo sumokėta ir su šia paslauga susijusi sėkminga faktūra, kuria remiantis buvo pasinaudota pagrindinį byloje aptariama teise atskaitą, pateikta tik po šios dienos, pagrindinis bylos aplinkybėmis negali suteikti Teisingumo Teismui jurisdikcijos aiškinti Šeštąją direktyvą arba Direktyvą 2006/112, nes visos šios faktinės aplinkybės neatsiejamai susijusios su paslauga, dėl kurios yra aišku, kad ji buvo suteikta prieš stojant (pagal analogiją žr. 2018 m. birželio 27 d. Sprendimo *Varna Holideis*, C-364/17, EU:C:2018:500, 31 punktą).

45 Iš viso to, kas išdėstyta, matyti, kad Teisingumo Teismas neturi jurisdikcijos atsakyti į *Kúria* (Aukščiausiasis Teismas) pateiktus klausimus.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

46 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą patekusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (dešimtoji kolegija) nusprendžia:

Europos Sąjungos Teisingumo Teismas neturi jurisdikcijos atsakyti į *Kúria* (Aukščiausiasis Teismas, Vengrija) pateiktus klausimus.

Parašai.

* Proceso kalba: vengr?.